

Luzenské údolí

Nacházíme se v samém srdci Šumavy. Luzenské údolí je mrazovou kotlinou zaříznutou do náhorní plošiny šumavských plání. Občas zde mrzne i uprostřed léta. Údolí je utvářeno meandrujícími potoky s mozaikou mokřadních stanovišť a pramenišť a navazuje na rozsáhlý komplex vrchovišť a horských lesů. Díky reliéfu krajiny, drsným klimatickým podmínkám a historickému vývoji se v této oblasti uchovaly do dnešního dne mokřadní biotopy, na nichž od poslední doby ledové nikdy nerostl les. Zachovaly se zde rostlinné druhy, které pamatují dobu ledovou, takzvané glaciální relikty, i druhy, jež jinak rostou například ve vysokých horách nad horní hranicí lesa.

Luzenské údolí • Lusental

Vrchová slat na Břežníku • Lochfilz in Pürstling

Lusental

 Wir befinden uns im Herzen des Böhmerwaldes. Das Lusental ist ein Kaltluftsee, der in die Böhmerwaldhochebene eingeschnitten ist. Manchmal friert es hier sogar im Hochsommer. Das Tal wird von mäandrierenden Bächen durchflossen, die mit einem Mosaik aus Feuchtstandorten und Quellen in einen Komplex aus Hochmooren und Bergwäldern eingebettet sind. Dank des wannenartigen Reliefs, der rauen klimatischen Bedingungen und der räumlichen Abgeschlossenheit haben sich in diesem Gebiet bis heute Feuchtbiotope erhalten, auf denen seit der letzten Eiszeit nie ein Wald gewachsen ist. Hier überlebten Pflanzenarten aus der Eiszeit, die sogenannten Kaltzeitrelikte, aber auch Arten, die sonst zum Beispiel im Hochgebirge an oder oberhalb der Waldgrenze wachsen.

Pozorného návštěvníka na první pohled upoutají ocelově modré hvězdičky květů kropenáče vytrvalého (*Swertia perennis*) z čeledi hořcovitých. Tato vzácná rostlina je vázána na vydatná prameniště s nízkou konkurencí okolní vegetace. Luzenské údolí je dnes posledním útočištěm této rostliny na české straně Šumavy. Prameniště v Luzenském údolí jsou také domovem drobné vrbovky nící (*Epilobium nutans*), která roste jen na nejzachovalejších stanovištích centrální Šumavy. Významným a nápadným druhem oblasti kolem Luzného je starček podalpský (*Senecio subalpinus*). Roste rovněž na otevřených prameništích, ale také na okrajích rašelinišť a vzácně podél potoků.

kropenáč vytrvalý • Sumpfenzian

vrbovka nící • Nickendes Weidenröschen

starček podalpský • Berg-Greiskraut

Jako celek představuje Luzenské údolí křehký a zranitelný ekosystém, k němuž je potřeba přistupovat citlivě, aby nebyly narušeny vazby mezi organizmy a prostředím. I proto je zde ochrana přírody nejpřísnější. Mezi nejvýznamnější obyvatele tohoto prostoru patří jeřáb popelavý (*Grus grus*), občas sem zavítá chřástal polní (*Crex crex*), ale především je zde domov tetřeva hlušce (*Tetrao urogallus*). Zima zde je pro tetřevy náročná, musejí šetřit energií, a proto velmi špatně snášejí vyrušení, které je stojí mnoho sil. Také období toku a vyvádění mláďat je rizikovým obdobím. Vyplaší-li se tetřeví rodinka, když se mláďata učí hledat potravu, trvá jim i několik hodin, než se opět potkají, a tato doba může mít pro kuřata fatální následky.

jeřáb popelavý • Kranich

chřástal polní • Wachtelkönig

tetřev hlušeč • Auerhuhn

Insgesamt ist das Lusental ein fragiles und verletzliches Ökosystem, das vorsichtig behandelt werden muss, um die Verbindungen zwischen Organismen und der Umwelt nicht zu stören. Deshalb ist der Naturschutz hier am strengsten. Einer der wichtigsten Bewohner dieser Gegend ist der Kranich (*Grus grus*), gelegentlich besucht es der Wachtelkönig (*Crex crex*), vor allem aber ist es die Heimat des Auerhuhns (*Tetrao urogallus*). Der Winter hier fordert die Auerhühner, sie müssen Energie sparen. Vor einer Störung fliehen zu müssen, kostet sie viel Kraft. Auch die Balzzeit und die Aufzucht der Küken ist eine Risikozeit. Wenn eine Auerhahnfamilie zur der Zeit gestört wird, in der die Jungtiere die Nahrungssuche lernen, kann es mehrere Stunden dauern, bis sie sich wiedersehen. Diese Zeit kann fatale Folgen für die Küken haben.

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

SNSB

Staatliche
Naturwissenschaftliche
Sammlungen Bayerns

NATIONALPARK
Bayerischer Wald

flora@szg.bayern.de